

Sandnes kulturskole som lokalt ressurssenter 2019 - 2022

UTREDNING OG UTVIKLINGSARBEID

Sandnes Kulturskole | 24.05.2019

Foto på forsiden er fra undervisningstime i dans for innføringsklassen på Lura barneskole våren 2019 (Pilotprosjekt med dans og drama i innføringsklasser 2017 – 2019). Foto: Marianne Kristoffersen/Sandnes kulturskole.

Innhold

Innhold	2
1. Innledning.....	4
2. Nasjonale og kommunale føringer for planarbeidet.....	4
2.1 Barn som lever i fattigdom. Regjeringens strategi mot barnefattigdom 2015 – 2017.....	4
2.2 Kommuneplan for Sandnes 2019-2035. «Et inkluderende og mangfoldig samfunn».....	5
2.3 Ny rammeplan for kulturskolen	5
3. Dagens lokale ressurscenter	6
4. Videre utvikling av Sandnes kulturskole som lokalt ressurscenter – utredningsarbeid og metode. ...	6
4.1 Pilotprosjekter	6
4.2 Idékonferansen Kulturskolen for alle?	7
5. Mål og tiltak	7
5.1 Formål: Kulturskole for alle!	7
Deltakelse og inkludering	8
5.1.1 Tiltak: Videreføring av pilotprosjektet med dans og drama for innføringsklasser	9
5.1.2 Tiltak: Videreføring av pilotprosjektet Kunstfag 60+	9
5.1.3 Tiltak: Åpen kulturbarnehage for minoritetsfamilier	9
5.1.5 Tiltak: Opprette musikkterapeut/spesialpedagog stilling ved Kulturskolen	10
5.1.6 Kulturskoletilbud med gruppeundervisning skolefritids-tiden.....	10
5.1.7 Etablering av friplassordning Det foreslås å setta av friplass for inntil 50 elever årlig for barn og unge i familier med svak økonomi. Dette tiltaket foreslås innført fra 2020 og inn med redusert inntjeningskrav eller en årlig ekstra tildeling. Fremmes i økonomiplanen.	10
5.1.8 Etablering av utstyrsordning	10
5.2 Formål: Styrke og utvikle kommunale kulturordninger	10
5.2.1 Tiltak: Faste dialogmøter om kulturtilbudet til barn og unge	11
5.2.2 Tiltak: Kulturskolen prioriterer innsats i kommunale samarbeidsprosjekter	11
5.2.3 Tiltak: Revisjon av plan for Den kulturelle skolesekken i Sandnes kommune (DKS Sandnes).....	11
5.2.4 Tiltak: Videre utvikling av plan for Den kulturelle spaserstokken i Sandnes	11
5.2.5 Tiltak: Vurdere muligheter for å utvikle kulturtilbud for eldre i kulturskolens regi.....	12
5.3 Formål: Styrke samarbeidet med det frivillige kulturliv	12
5.3.1 Tiltak: Gratis øvingslokaler	12
5.3.2 Tiltak: Samarbeid om prosjekter og arrangementer.....	12
5.3.3 Tiltak: Salg av tjenester til administrative støttefunksjoner	12

5.3.4 Tiltak: Dialogmøter	12
6. Kostnadsplan 2019 - 2022	13
7. Prioriteringer og tiltak i tabell	14
Vedlegg	19
Vedlegg 1 Oppdragsnotat/ prosjektbeskrivelse	19
Vedlegg 2 Møteplan for prosjekt Sandnes kulturskole som lokalt ressurscenter, mars 2018- april 2019	21
Deltakere i sentrale grupper i utredningsarbeidet:.....	24
Vedlegg 3 Pilotprosjekter 2016 – 2019.....	25
Vedlegg 4 Idékonferansen Kulturskolen for alle? Program og spørreskjema.	26
Vedlegg 5 Samarbeid med det frivillige kulturliv	28
Vedlegg 6 Litteratur: Bakgrunns- og forankringsdokumenter.....	30

1. Innledning

Sandnes Kulturskole (SK) er en av landets største kulturskoler med 2230 elevplasser. Skolen gir tilbud innen visuell kunst, drama, dans og musikk.

Skolens store ressurs er 85 ansatte lærere fordelt på 42 årsverk. Sandnes kulturskole er med dette en av de store kompetansearbeidsplasser i regionen med svært høyt utdannede og kompetente spesialister innen estetiske fag.

Den nasjonale kulturskoleordningen er hjemlet i Opplæringsloven: § 13-6. Musikk- og kulturskoletilbud: *Alle kommuner skal, alene eller i samarbeid med andre kommuner, ha eit musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.* (Stortinget, 1997)

Oppdraget for utredning av Sandnes kulturskole som et lokalt ressurscenter ble gitt i økonomiplanen for Sandnes kommune 2018 – 2021. Et oppdragsnotat/prosjektbeskrivelse ble godkjent av daværende Kommunaldirektør Kultur og byutvikling i mars 2019 (vedlegg 1). Kommunaldirektøren sørget for at det ble etablert en tverrsektoriell referansegruppe med representanter fra områdene Oppvekst skole, Oppvekst barn og unge, og Kultur. Det har blitt holdt både felles møter og dialogmøter med hver enkelt sektor. Det har videre blitt holdt møter med en intern arbeidsgruppe på kulturskolen. Sandnes kulturskole har også hatt innledende møter med Flyktningeenheten, Læringscenteret og Senter for flerspråklige barn og unge (FBU) der det er diskutert ulike muligheter for samarbeid og innsatsområder.

Toril Munthe-Kaas og Kjell Olav Henriksen, rektorer i perioden 2018/2019, og Borgfrid Møen, prosjektleder, har ledet møtevirksomheten og utredningsarbeidet.

Sandnes kulturskole ønsker å takke alle som har deltatt i møter og samtaler og på andre måter gitt verdifulle innspill i dette utredningsarbeidet (se vedlegg 2 for møteplan og oversikt over deltakere).

2. Nasjonale og kommunale føringer for planarbeidet

2.1 BARN SOM LEVER I FATTIGDOM. REGJERINGENS STRATEGI MOT BARNEFATTIGDOM 2015 – 2017

Deltakelse og inkludering i fritid, kultur og idrett er en av regjeringens hovedinnsatsområde i strategi mot barnefattigdom (Barn som lever i fattigdom, 2015- 2017).

Barnerettighetskonvensjonen ligger til grunn for den norske kulturskolemodellen og det er en målsetting at kulturskolen skal gi alle barn en lik sjanse og mulighet til å delta.

2.2 KOMMUNEPLAN FOR SANDNES 2019-2035. «ET INKLUDERENDE OG MANGFOLDIG SAMFUNN».

Sandnes kommune gir i kommuneplan for 2019-2035 føringer for utvikling av Sandnes kulturskole som et lokalt ressurscenter

De langsiktige målene for kulturskolen som et lokalt ressurscenter knytter seg opp til visjonene i kommuneplanen:

- Et inkluderende og mangfoldig samfunn
- En attraktiv kommune
- En ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

God folkehelse og bærekraftig utvikling er verdier som skal ligge til grunn for all forvaltning, samfunnsplanlegging og tjenestetilrettelegging i Sandnes kommune.

Tilrettelegging for god folkehelse innebærer at Sandnes kommune vil bygge et samfunn som fremmer helse og trivsel for alle deler av befolkningen.

Bærekraftig utvikling bygger på tre pilarer, økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft der sosial bærekraft vil si et samfunn som gir likeverdige muligheter for alle innbyggere uavhengig av bakgrunn og bosted. Kommuneplanen sier at Sandnes kommune skal jobbe for å utjevne levekårsforskjeller i befolkningen. Alle innbyggere skal ha like muligheter for gode livsvilkår uavhengig av sosial bakgrunn, bosted, alder, økonomi og funksjonsevne.

Plan og utredningsarbeidet om kulturskolen som lokalt ressurscenter har vært tverrfaglig og det er søkt å forankre arbeidet i de ulike sektors plandokumenter. I tillegg til kommuneplanen for Sandnes har særlig Plan mot barnefattigdom, Kvalitetsplan for barnehagene, Kvalitetsplan for Sandnesskolen, og Plan for inkludering og integrering i Sandnes vært førende. Se litteraturliste, vedlegg 6, for fullstendig oversikt over forankringsdokumenter og bakgrunnsdokumenter som har vært brukt.

2.3 NY RAMMEPLAN FOR KULTURSKOLEN

Norsk Kulturskoleråds *Rammeplan for kulturskolen. Mangfold og fordypning* (2015), ble vedtatt å gjelde for Sandnes kulturskole i Utvalg for kultur og oppvekst i sak 60/15. Den nye rammeplanen formulerer et utvidet mandat for kulturskolen: Å være et lokalt ressurscenter for hele lokalsamfunnet i tillegg til å drive undervisning for elever opptatt etter søknad. Bak denne nye tanken om lokalt ressurscenter ligger nasjonale politiske føringer fra bl.a. Kulturutredningen 2014, som legger vekt på at Kulturskolene "er blant de viktigste ytringskulturarener og et av kulturpolitikkenes viktigste verktøy i arbeidet med å styrke kulturens egenverdi og samfunnsvirkninger – rettferdighet, mangfold, demokrati og ytringsfrihet."

Den nye rammeplanen beskriver Kulturskolens rolle som lokalt ressurscenter på denne måten:

- Kulturskolen skal samarbeide med skole- og kultursektor og medvirke til å styrke kompetanse og kulturell utfoldelse i lokalsamfunnet. Det innebærer et forpliktende samarbeid med barnehager, grunnskoler, videregående skoler, det lokale kulturlivet og profesjonelle aktører innen kunst- og kulturformidling.
- I samarbeid med kulturlivet tilbyr kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet.
- I kulturskolens rolle som lokalt ressurscenter inngår også samarbeid med helsesektoren, bl.a. med barnevern, sosialtjeneste, flyktningetjeneste, helsesøster og eldreomsorg.

3. Dagens lokale ressurscenter

Sandnes kulturskole (SK) leverer i dag kompetanse og ressurser til kulturlivet i Sandnes på flere områder:

- 7 Skolekor og 9 skolekorps i Sandnes drives av dirigenter og instruktører fra SK (6 årsverk).
- SK har ansatte by-musikere som bidrar til at Sandnes har et eget Symfoniorkester på høyt nivå (18 deltidsstillinger fordelt på 2,5 årsverk).
- SK selger tjenester og kompetanse til ulike kulturorganisasjoner i det frivillige kulturliv.
- SK gir gratis øvingslokale til flere av aktørene innen musikkfeltet i Sandnes
- SK produserer årlig en egen lærerforestilling i Vågensalen, spesielt tilrettelagt for eldre i Sandnes.
- SK bidrar med ressurser til kommunale fellesprosjekter som Ung kultur møtes, Barnas By, Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken.
- SK er produsent, utvikler og kunstnerisk ansvarlig for Eventyrstien, et av de aller største årlige arrangementet i regionen.
- SK er en aktiv utøver i lokalt kulturliv. Skolens elever, kor, orkestre og lærere deltar på et stort antall arrangement årlig.

4. Videre utvikling av Sandnes kulturskole som lokalt ressurscenter – utredningsarbeid og metode.

Kulturskolen har de siste årene gjennomført et utviklingsarbeid med å undersøke muligheter, områder og samarbeidspartnere for Sandnes Kulturskole som lokalt ressurscenter. Hvem kan kulturskolen være nyttige for og hva er ressursen/ressursene?

Dette arbeidet har blitt utført gjennom pilotprosjekter, møter og diskusjoner med representanter fra ulike sektorer i kommunen og ved å holde en større idé-konferanse etterfulgt av en spørreundersøkelse.

Det er videre innhentet erfaringer fra andre kulturskoler i Norge og Sverige gjennom konferanser, nettverkssamlinger og samtaler. Se vedlagte møteplan med oversikt over møte – og utredningsvirksomhet (vedlegg 2).

4.1 PILOTPROSJEKTER

Fra 2016 er det blitt satt i gang pilotprosjekter i samarbeid med helsestasjon, barnehager og mottaksskoler for flyktninger, asylsøkere og innvandrere. Målet med disse prosjektene er å nå ut til nye grupper av befolkningen som kan ha særlig nytte av kulturskolens kompetanse. Se oversikt over gjennomførte prøveprosjekter i tabell (vedlegg 3).

4.2 IDEKONFERANSEN KULTURSKOLEN FOR ALLE?

Som ett ledd i utredningsarbeidet ble det holdt en større samling med en idékonferanse om kulturskolen som lokalt ressurscenter på Vågenskolen 3. september 2018. Konferansen samlet 70 påmeldte, og hovedforedraget ble holdt av Heidi Hesselberg Løken, kommunalsjef for kultur og velferd i Kongsberg kommune (se invitasjon og program for konferansen i vedlegg 5.). Deltakere var ansatte fra kulturhuset, Jærmuseet/ Vitenfabrikken, biblioteket, Senter for flerspråklige barn og unge, Flyktningeenheten, dirigenter fra skolekorps og skolekor, pedagoger og ledere fra skole og barnehage, styrerepresentanter fra Sandnes musikkråd, i tillegg til politikere fra Utvalg for kultur og oppvekst og sentrale ansatte i skole, barnehage og kultur-administrasjonen sammen med kulturskolens administrasjon og lærere.

I etterkant av konferansen ble det sendt ut en spørreundersøkelse til alle deltakerne. Her ble bedt om innspill fra den enkeltes synspunkt på hva som er viktig for utvikling av Sandnes Kulturskole som et lokalt ressurscenter (se spørreskjema under vedlegg 4.). Det kom inn i alt 27 svar, der noen er på vegne av flere deltakere. Alle svarene og innspillene er en del av grunnlaget i utredningen.

5. Mål og tiltak

Kulturskolens hovedanliggende er å utvikle og ivareta kunstnerisk og kulturell kompetanse. Til grunn ligger et helhetlig syn på mennesket og ideen om at alle mennesker har formsans og uttrykksbehov som kan utvikles gjennom opplæring. Kunst- og kulturuttrykk berører grunnvilkår ved vår tilværelse som glede, lengsel, drømmer, melankoli og ensomhet, og er fundamentale i dannelsesprosessen. (Rammeplan for kulturskolen, 2015).

Også kulturskolen som lokalt ressurscenter har dette som grunnlag. En generell målsetting for Sandnes kulturskole som lokalt ressurscenter, kan formuleres slik:

- Gi opplæring av høy faglig og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge som ønsker det. Fagområdene dekker dans, drama, musikk, kunsthøgskole og kreativ skriving.
- Være et kompetansesenter som tilbyr kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet.
- I samarbeid med aktuelle kommunale samarbeidspartnere og det lokale kulturlivet, medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse i samfunnet.

Utredningsarbeidet har resultert i at vi har definert tre hovedinnsatsfelt eller formål som SK vil prioritere i årene framover. Disse presenteres i dette kapitlet med tiltakspunkter under følgende overskrifter: Kulturskole for alle!; Styrke og utvikle kommunale kulturordninger; Styrke samarbeidet med det frivillige kulturliv.

5.1 FORMÅL: KULTURSKOLE FOR ALLE!

"Kulturskole for alle" er en målsetting som tidligere har dreid seg om å redusere ventelistene. Et nytt perspektiv er kommet sterkere inn med den nye rammeplanen, nemlig at kulturskolen skal gi et breddetilbud til hele lokalsamfunnet og være mer tilgjengelig, også for de som ikke søker eller oppsøker kulturskolen aktivt.

I siste brukerundersøkelse for Sandnes kulturskole fra 2013 kommer det fram at utdannelsesnivået for foreldre til barn ved Kulturskolen er høyere enn gjennomsnittet i Sandnes: 42% av foreldrene som deltok i undersøkelsen hadde Universitet/høgskoleutdanning på 4 år eller mer og 34% hadde lavere

grad av Universitets/høgskoleutdannelse, altså 76 % med Universitets/høgskole utdanning. Dette er en foreldregruppe preget av relativt høy inntekt. Brukerundersøkelsen viste også at flere i Sandnes ikke kjenner til at kulturskolen finnes (20 % av de spurte). Dette sammenfaller med nasjonale undersøkelser som er gjort (Telemarksforskning 2009).

Det kan se ut som det er en ressurssterk høyere middelklasse som oppsøker kulturskolen i dag. Det ser også ut som faktorer som pris, økonomi, geografi (boligområde i kommunen) og nasjonalitet kan være begrensende faktorer for om et barn blir søkt inn på kulturskolen i dag eller ikke.

Antall elever med ikke-norsk bakgrunn ser ut til å være relativt høyt i SK. Det er allikevel en utfordring å nå ut til alle innvandrere fra ulike nasjonaliteter i kommunen. Statistikk fra 2015 viser at vel 20 % av Sandnes sin befolkning er innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre (Plan for inkludering og integrering i Sandnes 2015 – 2022) Siste oversikt viser at det er 137 ulike nasjonaliteter representert i Sandnes, og Kulturskolen bør i større grad gjenspeile dette mangfoldet.

Statistikk viser at fattigdom i barnefamilier øker i Norge. Tall for Sandnes i 2014 viser at 5,9 % av barn og unge under 18 år vokser opp med vedvarende lav inntekt, og dette utgjorde 933 barn (tall fra 2014 gitt i Sandnes kommunes Plan mot barnefattigdom 2017- 2015). Det er også vist at barnefattigdom i større grader er overrepresentert i innvandrerfamilier, og om lag 50 % av norske barn som opplever fattigdom har innvandrerbakgrunn (Plan mot barnefattigdom). I tillegg er utdanningsnivået en viktig faktor. Levekårsutfordringer knyttet til deltakelse er sentralt for fattige familier: Barnehage, skolefritidsordning, kultur- og fritidstilbud er arenaer der mange av disse barna er hindret fra å delta på lik linje med andre.

Deltakelse og inkludering

Deltakelse og inkludering i fritid, kultur og idrett er en av regjeringens hovedinnsatsområde i strategi mot barnefattigdom (Barn som lever i fattigdom, 2015- 2017). Barnefattigdom og utenforskap er to samfunnsutfordringer Sandnes kulturskole ser på som naturlig for et ressurscenter å gripe fatt i. Barnerettighetskonvensjonen ligger til grunn for den norske kulturskolemodellen og det er en målsetting at kulturskolen skal gi alle barn en lik sjanse og mulighet til å delta.

Forskning har vist at bredde i tilbudet ser ut til å virke svært positivt på deltagelse fra ulike grupper i samfunnet og at samarbeid mellom kulturskolene og øvrige kommunale etater, øker muligheten for bredde i deltagergruppen. Samarbeid mellom kulturskolen, barnehagen, grunnskolen og SFO, og kulturskoletilbudet som en del av det obligatoriske tilbudet for alle, virker positivt inn på målsettingen om "Kulturskolen for alle" (Telemarkforskning 2009).

I dette utredningsarbeidet har det kommet fram et felles ønske fra flere sektorer om at det bør iverksettes tiltak for å nå bredere ut med kulturskolens tilbud. Dette arbeidet må skje ved at både kulturskolen og samarbeidspartnerne har et felles eierskap til disse tiltakene. Ungdomsstrategien til Sandnes kommune (Kultur og fritid) vektlegger at alle barn og unge skal få oppleve og aktivt ta del i ulike former for kunst og kulturaktiviteter. Kulturskolen vil fortsette sitt samarbeid med kulturenhetene for å bidra inn i denne strategien.

Det er viktig at kulturskolen styrker samarbeidet med skole og barnehage for å nå ut til alle. Her er det et stort potensial og mange muligheter det vil jobbes videre med i årene fremover. I tiltaksplanen, kapittel 7 med oppsummering av hovedpunkter og prioriteringer av tiltak i tabell, er barn og unge en prioritert målgruppe. De fleste av disse skal gjennomføres i samarbeid med andre instanser i kommunen.

Her presenteres kort noen av hovedtiltakene Sandnes kulturskole vil prioritere de nærmeste årene under målsettingen «Kulturskole for alle». I tabellen under, i kapittel 7, er tiltakene presentert i den rekkefølge de tenkes å igangsettes og realiseres fremover i tid.

5.1.1 Tiltak: Videreføring av pilotprosjektet med dans og drama for innføringsklasser

Kulturskolens program med en ukentlig gruppeundervisningstime i dans og drama for skolene med innføringsklasser (Høyland, Aspervika og Lura) er satt i gang med kulturskolens egne midler. Tanken bak prosjektet er at dans og teater er kunstformer elever kan uttrykke seg gjennom til tross for språkbarrierer, og som kan bidra til å gi mestringfølelse og styrke deres uttrykksevne. Undervisningen kan gjennomføres uten store krav til utstyr, og øvelser kan forklares og vises av lærerne uten behov for ekstra tolk. Prøveprosjekt er gjennomført i perioden 2017 – 2019.

Erfaringer fra 2 år med prosjektet er svært gode og opplegget foreslås videreført og dekket av kulturskolen med mulighet for del-finansiering fra søkbare støtteordninger.

5.1.2 Tiltak: Videreføring av pilotprosjektet Kunstfag 60+

Tilbud om undervisning i tegning og maling for aktive eldre på formiddagstid. Skjer på Vågenskolen med kulturskolens kunstfaglære. Pilotprosjekt som videreføres som betalingstilbud for å dekke lærerressursen.

5.1.3 Tiltak: Åpen kulturbarnehage for minoritetsfamilier

Tiltaket er initiert av Oppvekst barnehage og Sandnes kulturskole er med som hovedsamarbeidspartner. Det skal fra høsten 2019 gis et tilbud med åpen kulturbarnehage. Denne skal holdes i kulturskolens lokaler, to- tre formiddager per uke med aktiviteter innen musikk og dans. Tilbudet skal rettes mot minoritetsfamilier med småbarn som ikke går i barnehage for å motivere til start i barnehage og med det bedre mulighet for integrering. Det er innvilget statlig støtte fra Utdanningsdirektoratet til tiltaket som er fullfinansiert med statlige midler for utvikling og drift i 2019/2020.

5.1.4 Tiltak: «Syngende kommune» og «Sangskattekista»

«Syngende kommune» er en modell som legger til rette for at alle kommunens innbyggere skal få et varig sangtilbud til glede for den enkelte, og for lokalsamfunnet som helhet. Organisasjonen Krafttak for sang har laget en ressurspakke til bruk for kommuner som vil bruke sang som et folkehelseiltak for å bygge gode relasjoner og miljøer for ulike grupper og formål. Syngende barnehager, Syngende skoler, Sang i eldreomsorgen, Syng deg friskere og Sang og inkludering, er noen av programområdene man kan gå inn i og få hjelp til å lage et tilpasset opplegg for i sin egen kommune.

Sandnes kulturskole ønsker i første omgang å satse på et prosjekt i samarbeid med skole/barnehage for å fremme felleskap, integrering, trygghet og språkutvikling i overgangen fra barnehage til skole. Denne overgangen er et satsingsområde både for skole og barnehage. En målsetting ved et slikt korprosjekt, som skal drives av kulturskolen, er å bygge fellesskap og en bro i en utfordrende overgangsfase fra barnehage til skole. Opplegget går ut på at alle 5-åringer fra barnehagene møter 1. klassinger på sine kommende skoler og øver inn et felles sangrepertoar som resulterer i en stor offentlig felleskonsert med foreldre og familie. «Sangskattekista» kalles denne satsingen i Kongsberg, og det er denne velprøvde modellen som nå tenkes overført til Sandnes. Dette er et kulturtilbud som når ut til alle uansett økonomi gjennom barnehager og skoler i kommunen. Kulturskolen stiller med musikalske ressurser for veiledning til skole- og barnehageansatte. Kulturskolen vil lede og koordinere prosjektet i nært samarbeid med Oppvekst skole og Oppvekst barn og unge.

Skole/barnehageprosjektet vil startes opp i et begrenset omfang som et prøveår 2019/2020. Opptrappingsplan for prosjektet i skoleåret 2021/2022 vil bli presentert i økonomiplanen der målet er at alle aktuelle barnehage- og skolebarn (i overgangsfase) i kommunen på sikt skal delta.

Syngende kommune-prosjektet vil være et tiltak det er mulig, hvis det er ønskelig, å utvide til flere grupper av befolkningen, avhengig av økonomisk støtte og samarbeidsvilje i den enkelte sektor.

Utviklingsplan og opptrappingsplan vil presenteres i økonomiplanen.

5.1.5 Tiltak: Opprette musikkterapeut/spesialpedagog stilling ved Kulturskolen

En stillingsressurs på dette området vil gjøre kulturskolen mer tilgjengelig for barn og unge med særskilte behov. Tiltaket vil settes i gang med planlegging fra høsten 2019 og oppstart 2020. Utgifter til denne stillingsressursen prioriteres innenfor kulturskolens egen ramme.

5.1.6 Kulturskoletilbud med gruppeundervisning skolefritids-tiden

Tiltaket har en forløper i prosjektet Kulturskoletimen i Sandnes (KISS) som ble gjennomført med statlige midler i Sandnes i 2013/2014. Dette tiltaket fikk svært god tilbakemelding fra skolene og deltakerne. Det ligner også på modellen for "Kulturkarusell", et betalingstilbud andre kommuner og kulturskoler har for lavere trinn i barneskolen.

Kulturskolen i Sandnes vil i samarbeid med Oppvekst skole velge ut noen skoler der et lavterskel kulturtilbud rett etter skoleslutt vil være særlig gunstig. I en avgrenset periode vil kulturskolen kunne tilby gruppeundervisning primært rettet mot elever som ikke ellers har et tilbud på kulturskolen. Her skal det gis en smakebit på fagene drama, dans, og musikk. Tilbudet vil i en oppstartsperiode tilbys gratis for elever på 2 og 3 trinn. Det legges opp til en plan og oppstartsfase på noen pilotskoler i 2019/2020 med en opptrapping til noen flere skoler for skoleåret 2020/2021. Utgifter til stillingsressurs for prosjektleder fremmes i økonomiplanen, mens utgifter til lærerressurser prioriteres innenfor kulturskolens egen ramme.

5.1.7 Etablering av friplassordning

Det foreslås å setta av friplass for inntil 50 elever årlig for barn og unge i familier med svak økonomi. Dette tiltaket foreslås innført fra 2020 og finansieres med redusert inntjeningskrav, eller en årlig ekstra tildeling. Fremmes i økonomiplanen.

5.1.8 Etablering av utstyrsordning

Det foreslås å opprette en «utstyrsbank» med dansesko, drakter, gitarer mm for gratis utlån. Dette tiltaket retter seg også direkte mot barn og unge i familier med svak økonomi og fremmes i økonomiplanen.

5.2 FORMÅL: STYRKE OG UTVIKLE KOMMUNALE KULTURORDNINGER

I utredningsarbeidet har samarbeid og samarbeidsformer om kommunale kulturordninger vært et sentralt tema. I diskusjoner og spørreundersøkelsen har flere understreket et behov for å kunne ha møteplasser for ulike aktører som jobber med kulturtilbud for barn og unge i kommunen. Det er et ønske om bedre strukturert samarbeid om kulturtilbud for å sikre at barn og unges kulturelle rettigheter ivaretas best mulig. En observasjon som flere har kommet med i denne utredningsprosessen er at kommunens innsats mot barn og unge på kulturfeltet er preget av for lite samarbeid på tvers og «silo-tenking» der hver virksomhet fokuserer på sin egen virksomhet.

For å kunne være et ressurscenter som kan se viktige sammenhenger og utnytte synergier ved den offentlige innsatsen, er Kulturskolens rolle i kommunale kulturordninger av betydning. Kulturskolen ser at den kunne hatt en mer aktiv rolle i flere av ordningene enn det som er tilfellet i dag.

Av de fem tiltakene som her foreslås er tre rettet mot barn og unge og to mot eldre som målgruppe. Dette er i hovedsak tiltak som vil kunne gjennomføres med prioritering av kommunens og enhetenes egne ressurser.

5.2.1 Tiltak: Faste dialogmøter om kulturtilbudet til barn og unge

Det foreslås å legge opp til strukturer der sentrale områder som Oppvekst barnehage, Oppvekst skole og Kultur og næring møtes for å informere hverandre gjensidig om tiltak og prosjekter. Det foreslås minimum ett møte årlig for å sikre en tverrsektoriell tilnærming. Dette synes særlig viktig både med hensyn til å kunne jobbe målrettet og effektivt med integrering og inkludering av sårbare grupper som kan falle utenfor de regulære tilbudene. Kulturskolen vil ta initiativ til, og koordinere disse møtene.

5.2.2 Tiltak: Kulturskolen prioriterer innsats i kommunale samarbeidsprosjekter

Kulturskolen fortsetter å prioritere sin innsats i kommunale samarbeidsprosjekter som de årlige satsingene med Barnas By og Ung kultur møtes (UKM). SK vil også videreføre og videreutvikle sin rolle i Eventyrstien-uka med Eventyrstien som hovedansvar.

5.2.3 Tiltak: Revisjon av plan for Den kulturelle skolesekken i Sandnes kommune (DKS Sandnes)

Siste og gjeldende overordnede plan for DKS Sandnes ble laget for perioden 2011- 2013 (Den kulturelle skolesekken. 3 –årsplan 2011- 2014, behandlet i Utvalg for kultur og oppvekst 06.12.2010). Ordningen styres i dag av en tverrfaglig kommunal styringsgruppe med representanter fra fagstab skole, kultur, fritid, bibliotek og kulturskole. Representanten fra fagstab skole er kommunekontakt og fungerer som koordinator for ordningen. I henhold til gjeldende plan er det ikke avsatt noen stillingsressurs til å drive ordningen. Enhetene med representanter i ordningen løser i dag dette innenfor ordinære rammer der det er forutsatt at det brukes totalt 50% stilling til oppgaven, fordelt på medlemmene i styringsgruppa.

Det kan se ut som Sandnes kommunes organisering av ordningen er underprioritert på flere områder og har et utviklingspotensial. Andre kommuner kulturskolen har hatt kontakt med har betydelig større ressurser avsatt til koordineringsarbeidet. Kommuner som er sammelignbare er Drammen og Kristiansand. De har avsatt 70 og 60 % til stilling for koordinator av ordningen alene. De har også et klarere mandat for arbeids- og styringsgruppe og et program som kvalitetssikres, utformes og formidles i nærmere kontakt med skoleverket.

Kulturskolen ser sammen med de andre partene som har deltatt i denne utredningen at det er behov for å ta en ny gjennomgang av ordningen, der det bl.a. avsettes mer faste rammer. Det foreslås derfor at det fremmes en sak om videre utvikling og organisering av DKS Sandnes i løpet av 2019/2020. Denne utarbeides under ledelse av Oppvekst skole sammen med kulturenhetene med representanter i styringsgruppa for DKS Sandnes; kulturavdelingen, bibliotek og kulturskole.

5.2.4 Tiltak: Videre utvikling av plan for Den kulturelle spaserstokken i Sandnes

Det har kommet fram forslag om at Kulturskolen kan være mer involvert i ordningen med Den kulturelle spaserstokken (DKSS). Dette er et forslag inspirert av Kongsberg kommune der Kulturskolen både organiserer kulturtilbudet til de eldre og også er aktive med produksjoner i DKSS-tilbudet de har kalt «Den Blå Timen».

«Eldrebølgen» blir et stadig mer aktuelt tema i Sandnes, og kulturtilbud rettet mot eldre er etterspurt. I Sandnes kommune administreres Den kulturelle spaserstokken av en kommunal styringsgruppe med medlemmer fra Kultur (kulturavdelingen og kulturskolen), Levekår, Eldrerådet, Frivilligsentralen og en aktivtør fra et boas. Kulturavdelingen står for gjennomføring og forslag til program. Kulturskolen kan bidra som en viktig ressurs i dette arbeidet ved sin kompetanse på kunst og kulturformidling og kan nyttes bedre ved programmering av tilbudet.

I samarbeid med kulturavdelingen og DKSS i Sandnes har kulturskolen de senere årene tilbudt årlige konserter på Vågenskolen spesielt rettet mot eldre. For yngre og mer aktive eldre har betalingstilbudet med kurs i tegning og maling vist seg å være veldig populære (Kunstfag 60+). Begge

tiltakene utnytter den rike ressursen med profesjonelle kunstnere og musikere som kulturskolen med sine lærere besitter, og er nyttige i et folkehelse-perspektiv.

Det har kommet fram et ønske om å samle mer av de kulturelle tilbudene kommunen gir gjennom Kulturskolen. Det å legge en større del av ansvaret for ordningen med DKSS til kulturskolen vil bidra til å styrke kulturskolen som et lokalt ressurscenter. Dette vil kunne gi synergieffekter for et levende produksjonsmiljø og lokal kompetanseutvikling.

5.2.5 Tiltak: Vurdere muligheter for å utvikle kulturtilbud for eldre i kulturskolens regi

Ulike typer av tiltak både i og utenfor institusjoner vurderes i 2020/2021. Dette skjer i et tverrfaglig samarbeid med kulturavdelingen og aktuelle kommunale virksomheter innen Helse og velferd.

5.3 FORMÅL: STYRKE SAMARBEIDET MED DET FRIVILLIGE KULTURLIV

«Kultur og folkehelse» har vært et sentralt tema i diskusjonene om hva et lokalt ressurscenter skal være. Alle aldergrupper ønsker og trenger muligheter til å delta i kulturaktiviteter, og kulturskolen har et eget ansvar for å bidra til å legge til rette for gode rammer for det frivillige kulturlivet. Sandnes kommune ved kulturskolen har som leietager i Vågenskolen (eid av fylkeskommunen) tilgang på velutstyrte øvings- og konsertlokaler. Skolens lokaler stilles i dag til rådighet for øving, arrangements- og konsertvirksomhet for lokale kulturaktører.

Kulturskolens lærere er med sin ekspertise på ulike instrumenter og innen estetiske fag en ressurs for det lokale frivillige kulturlivet på flere områder og nivåer.

Vedlagte oversikt viser noen tall for en oversikt over det utstrakte samarbeidet kulturskolen har med det frivillige kulturliv per i dag (vedlegg 5.). Tiltakene som foreslås under målsettingen å styrke samarbeidet med det frivillige kulturliv er følgende:

5.3.1 Tiltak: Gratis øvingslokaler

Kulturskolen opprettholder ordningen med å tilby gratis øvingslokale for aktører i det frivillige musikkiv, på dagens nivå (se vedlegg 5. for liste med aktører).

5.3.2 Tiltak: Samarbeid om prosjekter og arrangementer

Kulturskolen vil så langt det er kapasitet fortsette sitt samarbeid med det frivillige kulturlivet i Sandnes i årlige prosjekter, på forestillinger og ulike arrangementer. Omfatter også kunstneriske innslag med elever på ulike arrangement.

5.3.3 Tiltak: Salg av tjenester til administrative støttefunksjoner

Kulturskolen vil fortsette å tilby salg av tjenester til ulike kulturorganisasjoner. Dette gjelder i dag f.eks. daglig leder-stillinger hos Sandnes symfoniorkester, Sandnes musikkråd og De unges orkesterforbund.

5.3.4 Tiltak: Dialogmøter

Kulturskolen vil fortsette å delta på jevnlig dialogmøter med sentrale samarbeidspartnere i det frivillige kulturliv, f.eks. Sandnes Musikkråd.

6. Kostnadsplan 2019 - 2022

Av de foreslåtte tiltakene så dekkes de aller fleste ved prioritering innenfor kulturskolens egen ramme. Et ekstra tilskudd gitt til nye elevplasser for budsjettårene 2020 – 2022 går til å dekke lærerressurser ved oppstart av nye prosjekter i de to første årene. Kulturskolen vil gå inn med enten full-finansiering eller del-finansiering av alle tiltakene. Nødvendig tilleggsfinansiering for enkelte tiltak vil bli fremmet i økonomiplanen. I kapittel 7, prioriteringer og tiltak i tabell, gis en samlet oversikt over tiltak, tidsplan og kostnader.

I den forenklede tabellen her under gis en oversikt over tiltak med kostnader som krever ekstrabevilgning. Tabellen viser kostnader for utvikling av lokalt ressurscenter i oppstartsfasen 2019 – 2022. Som det går fram dekkes en stor del av kostnadene i oppstarten over tildelte midler. Grønne felt viser behov for ekstra kommunalt tilskudd.

Tiltak og type ressurser	2019 Kostnad/Kr.	2020 Kostnad/Kr.	2021 Kostnad/Kr.	2022 Kostnad/Kr.
Prosjektledelse lokalt ressurssenter, utredning og videre utviklingsarbeid	217.000	74.000	148.000	375.000
Dans og drama for innføringsklasser, lærerressurser	230.000	230.000	230.000	230.000
Syngende kommune, barnehage/skole, musiker- og lærerressurser	90.000	215.000	92. 000*)	307.000*)
Syngende kommune, barnehage/skole, kunstnerisk leder	16.000	37.000	74.000	74.000
Syngende kommune, barnehage/skole, leie av kulturhuset til konserter		60.000	160.000	160.000
KISS/ Pop-up kulturskole, lærerressurser	68.000	164.000	164.000 **)	328.000**)
Etablering av friplassordning		157.500 ***)	157.500 ***)	157.500 ***)
Etablering av utstyrsordning Midler til utstyrsbank		40.000		
Sum behov for økt tilskudd:		368.500	795.500	1.401.500

*) Kulturskolen dekker fra før 215.000 over egen ramme. Her er kun behov for ekstra tilskudd angitt grønne felt.

**) Kulturskolen dekker fra før 164.000 over egen ramme. Her er kun behov for ekstra tilskudd angitt i grønne felt.

***) Ekstra tildeling eller redusert inntjeningskrav.

I 2022 skal det rapporteres i en egen politisk sak på resultat av satsingen på lokalt ressurscenter.

7. Prioriteringer og tiltak i tabell

Formål: Kulturskole for alle				
Målgruppe		Tiltak	Tidsplan	Kostnad
5.1.1	Barn og unge i innføringsklasser for flyktninger, asylsøkere og innvandrere	Undervisning i dans og drama for innføringsklasser videreføres.	Pilot og utviklingsfase 2017 – 2019. I fast drift fra skoleåret 2019/2020.	Kulturskolens egne ressurser til lærere i dans og drama, og til administrasjon.
5.1.2	Unge eldre/ Aktive eldre	Kunsthøgskolen 60+ . Tilbud om undervisning i tegning og maling for aktive eldre på formiddagstid.	Pilotprosjekt i regi av kulturskolen vår 2019. I fast drift fra høsten 2019	Ingen ekstra kostnad. Administrasjon dekkes av kulturskolen. Betalingstilbud til selvkost dekker lærerressursen.
5.1.3	Minoritetsfamilier med småbarn som ikke går i barnehage.	Åpen kulturbarnehage, gratis tilbud med aktiviteter på kulturskolen to- tre formiddager per uke. Et samarbeid med Oppvekst barn og unge og FBU. Tilbudet rettes mot minoritetsfamilier med småbarn som ikke går i barnehage for å motivere til start i barnehage.	Plan og søknads-fase vår 2019. Igangsetting med et pilotprosjekt i barnehageåret 2019/2020.	Ingen ekstra kostnad. Statlig støtte fra utdanningsdirektoratet er innvilget til full finansiering av tiltaket. Kr.440.000 er avsatt til kulturskolens bidrag i 2019/2020.
5.1.4	Barn i overgangen barnehage/skol estart	Syngende kommune-prosjekt med vekt på å engasjere barn i overgangsfasen barnehage/skole i samarbeid med Oppvekst barn og unge og Oppvekst skole. Årlige sangmønstringer med alle deltakere i Kulturhuset etter modell fra Sangskatteboka i Kongsberg.	Planfase høsten 2019 med igangsetting på noen pilot-skoler og -barnehager våren 2020. I løpet av 2020 skal det vurderes å utvide prosjektet til flere skoler og barnehager. Prosjektet vurderes etter to for eventuell videreføring og opptrapping for å nå flere barn	Skoler og barnehager tilrettelegger med ressurser fra egen ramme. Kulturskolen dekker: Undervisningsressurs til lærere og musikere innenfor egen ramme for skoleårene 2019- 2020 og 2020-2021. Dette utgjør kr. 215.000 i lønnsmidler årlig. Behov for ekstra bevilgning årlig i 2020 og 2021: -Prosjektledelse, kr. 74.000 -Leie av Sandnes kulturhus, kr. 60.000 (forutsatt husleiestøtte). En eventuell opptrapping for å inkludere flere deltagende barn i prosjektet, vil kreve økt tilskudd. Fremmes i økonomiplan 2020 – 2022.
	Eldre i institusjoner/ nyankomne flyktninger/ barn med minoritetsbakgrunn mfl	Sang-tiltak for andre målgrupper skal også vurderes.	Syngende kommunesatsingen skal i 2020 også vurderes for flere grupper i kommunen.	En utvidelse av Syngende kommune-prosjekt til andre grupper vil kreve økte ressurser. Dette vil fremmes i økonomiplanen.

5.1.5	Barn med særskilte behov	Musikkterapeut/spesialpedagog-stilling opprettes. Denne skal gi et musikktilbud i gruppe til barn med særskilte behov, veilede kulturskolelærere og bidra til å øke kulturskolens kompetanse på elever med særskilte behov.	Planlegging og igangsetting fra skoleåret 2019/2020.	Kostnader til lærerressurs (deltid) prioriteres innenfor kulturskolens egen ramme.
5.1.6	Alle barn i skole, 2. – 3. klasse	Pop-up kulturskole med gratis gruppeundervisning innen drama, dans og musikk i skolefritids-tiden. Skjer på pilot-skoler i samarbeid med Oppvekst skole.	Igangsettes med planfase og oppstart på pilot-skoler fra skoleåret 2019/2020. Prosjektet vurderes i 2021 og forslag til videreføring og utvidelse av prosjektet fremmes i økonomiplan.	Krever tilrettelegging for lokaler på skolene. Kulturskolen dekker utgifter til lærerressurs som utgjør kr. 164.000 per skoleår 2019/2020 og 2020/2021. Det søkes om en ekstra bevilgning til stillingsressurs for prosjektleder på kr. 37.000 per år og opptrapping av lærerressurser fra 2012. Fremmes i økonomiplanen.
5.1.7	Barn og unge fra lavinntektsfamilier	Friplass-ordning for inntil 50 elever årlig	Igangsettes fra 2020	Krever en ekstra tildeling på kr. 157.500 eller redusert inntjeningskrav
5.1.8	Barn og unge fra lavinntektsfamilier	Utstyrsbank med diverse utstyr, dansesko, instrumenter mm for de som trenger det	Opprettes med en engangsinvestering i 2020	Krever 40.000 i en engangsinvestering.

Formål: Styrke og utvikle kommunale kulturordninger

Målgruppe		Tiltak	Tidsplan	Kostnad
5.2.1	Barn og unge	Faste årlige dialogmøter om det offentlige kulturtilbudet for barn og unge i Sandnes. Representanter fra kulturskolen og de andre kulturenhetene, Oppvekst skole, Oppvekst barn og unge, og andre aktuelle enheter innen Helse og velferd skal se på muligheter for samarbeid, synergier og utvikling av tiltak.	Igangsettes fra høsten 2019 ved at kulturskolen innkaller til samling.	Administrasjons-ressurser fra alle deltakende parter. Ingen ekstra kostnader.
5.2.2	Barn og unge	Innsats i kommunale samarbeidsprosjekter som de årlige satsingene med Barnas By og Ung kultur møtes (UKM). SK vil også videreføre og videreutvikle sin rolle i Eventyr-uka med Eventyrstien som hovedansvar.	Videreføring og videreutvikling i samarbeid med Kulturavdelingen	Videreføring på dagens nivå. Ingen ekstra kostnader.
5.2.3	Barn og unge	Politisk sak om videre utvikling og organisering av DKS Sandnes.	Politisk sak i løpet av 2019/2020	Administrative ressurser hos involverte parter.

		Denne utarbeides under ledelse av skoleadministrasjonen sammen med kulturenhetene med representanter i styringsgruppa for DKS Sandnes; kulturavdelingen, bibliotek og kulturskole.		
5.2.4	Eldre	Vurdering av kulturskolens rolle i Den kulturelle spaserstokken i Sandnes kommune. Kulturavdelingen og kulturskolen skal sammen med den tverrfaglige styringsgruppen vurdere om kulturskolen skal ha en større rolle i organisering og programmering av dette tilbudet.	Vurderes i løpet av 2019/2020	Administrative ressurser hos involverte parter.
5.2.5	Eldre	Vurdere muligheter for å utvikle kulturtilbud for eldre i regi av kulturskolen. Dette skjer i et tverrfaglig samarbeid med kulturavdelingen og aktuelle kommunale virksomheter innen Helse og velferd.	2020/2021	Administrative ressurser hos involverte parter.
Formål: Styrke samarbeidet med det frivillige kulturliv				
Målgruppe		Tiltak	Tidsplan	Kostnad
5.3.1	Aktører i det frivillige musikk-liv (korps og kor)	Gratis øvingslokaler. Kulturskolen opprettholder ordningen med å tilby gratis øvingslokale for aktører i det frivillige musikk-liv, på dagens nivå (se vedlegg for liste med aktører).	I drift	Administrative ressurser Ingen ekstra kostnader
5.3.2	Aktører i det frivillige kulturlivet	Samarbeid om prosjekter og innslag på arrangementer. Kulturskolen vil så langt det er kapasitet fortsette sitt samarbeid med det frivillige kulturlivet i Sandnes i årlige prosjekter, på forestillinger og ulike arrangementer. Omfatter også kunstneriske innslag med elever på ulike arrangement.	I drift	Egne ressurser Ingen ekstra kostnader
5.3.3	Aktører i det frivillige kulturlivet	Salg av tjenester. Kulturskolen vil fortsette å tilby salg av tjenester til ulike kulturorganisasjoner. Dette	I drift	Administrative ressurser og selvkost. Ingen ekstra kostnader

		gjelder i dag f.eks. daglig lederstillinger hos Sandnes symfoniorkester, Sandnes musikkråd og De unges orkesterforbund.		
5-3-4	Aktører i det frivillige kulturlivet	Dialogmøter. Kulturskolen vil fortsette å delta på jevnlig dialogmøter med sentrale samarbeidspartnere i det frivillige kulturliv, f.eks. Sandnes Musikkråd	I drift	Administrative ressurser Ingen ekstra kostnader

Andre ressurscenter- tiltak enn dette vil også kunne igangsettes avhengig av ressurser. Alle innspill i utredningsprosessen er samlet i en tiltaksliste som vil bli brukt i det videre utviklingsarbeidet.

Vedlegg

Vedlegg 1 Oppdragsnotat/ prosjektbeskrivelse

Sandnes Kulturskole som lokalt ressurscenter – en utredning av muligheter.

I dette prosjektet vil vi identifisere og utforske ulike muligheter, områder og samarbeidspartnere for Sandnes Kulturskole som lokalt ressurscenter.

Politisk forankring: Vedtatt økonomiplan Sandnes Kommune 2018- 2021

Tidsplan: Februar 2018 – Desember 2018.

Bakgrunn

Norsk Kulturskoleråds nye rammeplan, vedtatt å gjelde for Sandnes Kulturskole i Utvalg for kultur og oppvekst i sak 60/15, kom med et nytt og utvidet mandat for kulturskolen: Å være et lokalt ressurscenter for hele lokalsamfunnet i tillegg til å drive undervisning for elever opptatt etter søknad. Bak denne nye tanken om lokalt ressurscenter ligger nasjonale politiske føringer fra bl.a. Kulturutredningen 2014: Kulturskolene "er blant de viktigste ytringskulturarenaer og et av kulturpolitikkenes viktigste verktøy i arbeidet med å styrke kulturens egenverdi og samfunnsvirkninger – rettferdighet, mangfold, demokrati og ytringsfrihet."

I rammeplanen beskrives Kulturskolens rolle som lokalt ressurscenter blant annet slik:

- Kulturskolen skal samarbeide med skole- og kultursektor og medvirke til å styrke kompetanse og kulturell utfoldelse i lokalsamfunnet. Det innebærer et forpliktende samarbeid med barnehager, grunnskoler, videregående skoler, det lokale kulturlivet og profesjonelle aktører innen kunst- og kulturformidling.
- I samarbeid med kulturlivet tilby kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet.
- I kulturskolens rolle som lokalt ressurscenter inngår også samarbeid med helsesektoren, bl.a. med barnevern, sosialtjeneste, flyktningetjeneste, helsesøster og eldreomsorg.
- Kulturskolen må (også) videreutvikle et større mangfold i tilbudet for å bedre rekrutteringen av barn og unge med ulik kulturell bakgrunn.

Arbeidsmetode

Vi har en undersøkende tilnærming: Hvordan vil vi utvikle Sandnes Kulturskole som lokalt ressurscenter. Hvem kan vi være nyttige for og hvordan skal vi prioritere? Hva er ressursen/ressursene? Og hvem skal betale for ressursene? Dette blir noen sentrale spørsmål i arbeidet og vi vil trenge representanter fra ulike sektorer med ulike erfaringer og synspunkter i denne utredningen. Vi tenker oss følgende nødvendige parter og elementer:

1. Vi ønsker en **tverrsektoriell referansegruppe** med representanter fra områdene Oppvekst skole, Oppvekst barn og unge og Kultur og byutvikling. Vi ber om at Kommunalsjef Kultur og byutvikling, for rådmannen, bidrar med å finne aktuelle representanter fra de ulike sektorer til å delta i denne gruppen. Vi ønsker også at kommunaldirektøren er representert ved en rådgiver fra sin stab i denne gruppa.
2. Vi vil i tillegg etablere en **intern arbeidsgruppe** med skolens avdelingsledere og representanter fra lærerstaben. Prosjektleder sammen med rektor leder gruppen.
3. Det vil i tillegg til de to oppnevnte gruppene over holdes møter med ulike miljøer og samarbeidspartnere og vi vil også arrangere større **innspillsmøter, konferanser og idédugnader** der kulturskolens lærere, elever og foresatte ved skolen, frivillige lag og organisasjoner og samarbeidspartnere inviteres spesielt.

4. I samarbeid med kulturavdelingen vil vi særlig se på **grenseflater** i dagens arbeid med tilrettelegging for det frivillige kulturliv, og hvordan dette kan fordeles. Vi vil også vurdere kulturskolens **rolle** i ulike ordninger (DKS, DKSS, UKM mm) i samarbeid med samarbeidspartnere i kommunen.
5. Kulturskolen har satt i gang noen **pilotprosjekter** som vi i denne perioden vil videreføre, evaluere og vurdere muligheter for videreutvikling av.

Prosjektleder på Kulturskolen er sekretær for de ulike gruppene, legger opp og koordinerer prosessen, samler innspillene og skriver utredningen, under ledelse av rektor.

Tidsplan og faser

Februar – April 2018

- Kartlegge områder der Sandnes Kulturskole virker som et lokalt ressurscenter i dag. Hva kan videreutvikles/forsterkes.
- Identifisere medlemmer til referansegruppe og arbeidsgruppe.
- Identifisere og beskrive pilotprosjekter for undersøkelse i prosjektet.
- Identifisere gode eksempler og modeller fra andre kulturskoler i landet og innhente erfaringer.
- Delta i aktuelle nasjonale kompetansebyggende seminarer og samarbeidsfora i regi av Norsk kulturskoleråd eller andre.

April – Juni 2018

- Holde møter med referansegruppen og arbeidsgruppen.
- Igangsette og utvikle/videreutvikle pilotprosjekter.
- Holde et åpent innspillsmøte.
- Delta i aktuelle nasjonale kompetansebyggende seminarer og samarbeidsfora i regi av Norsk kulturskoleråd eller andre og innhente foredragsholder til inspirasjonsmøte på Vågenskolen.

August – November 2018

- Møter med referansegruppe og arbeidsgruppe
- Holde en åpen innspills konferanse, eventuelt med ekstern foredragsholder.
- Delta i aktuelle kompetansebyggende seminarer og samarbeidsfora i regi av Norsk kulturskoleråd eller andre aktuelle.
- Samle innspill og erfaringer med pilotprosjektene så langt.
- Lage et samlet dokument med anbefalinger.

November-Desember 2018:

- Legge fram politisk sak for utvalg for kultur- og oppvekst 4. desember.

*Sandnes Kulturskole, 6. Februar, 2018,
Borgfrid Møen, prosjektleder
Kjell Olav Henriksen, rektor*

Vedlegg 2 Møteplan for prosjekt Sandnes kulturskole som lokalt ressurscenter, mars 2018- april 2019

	Dato	Møte/ konferanse	Deltakere i tillegg til prosjektleder	Agenda/Tema/Innspill
1.	14.-15. mar 2018	Konferansen =Vi "kunst og kultur for inkluderende lokalsamfunn". Nasjonal konferanse om kunst og kultur for et inkluderende lokalsamfunn, Larvik. I regi av Norsk kulturskoleråd, Norsk kulturskoleråd, Fargespill og Larvik kommune.	Kulturledere fra kommuner og kulturskoler i hele landet. Ulike kompetansemiljøer og aktører for kultur og inkludering - både nasjonale og lokale.	Innhente erfaringer og ideer til arbeid med inkludering.
2.	25.apr	Møte med Sandnes Læringssenter	Leder Sandnes læringssenter og avdelingsleder kulturskolen	Gjensidig informasjon og se på muligheter for samarbeid.
3.	30.apr	Oppstartsmøte for intern arbeidsgruppe	Ledergruppe og teamledere ved Sandnes kulturskole	Hva er SK sine ressurser i dag. Idé-dugnad. Kartlegge ressurser og få forslag fra hele organisasjonen.
4.	3.mai	Møte med Høyland ungdomsskole	Avdelingsleder og lærer for innføringsklassen på Høyland; Avdelingsleder kulturskolen	Oppsummere, evaluere og vurdere videreføring av IK-prosjektet som pilotprosjekt.
5.	7.mai	Møte med Flyktningeenheten	Avdelingsleder bosetting, avdelingsleder avdeling for introduksjonsordning.	Gjensidig informasjon og se på muligheter for samarbeid. Innspill fra Flyktningeenheten: Behov for friplasser og ønske om mer informasjon og besøk i deres klasser.
6.	9.mai	Møte med Aspervika Barneskole	Undervisningsinspektør og rektor fra Aspervika	Vurdere igangsetting av IK-prosjekt som pilotprosjekt fra høsten 2018
7.	15.mai	Møte med Lura Barneskole	Avdelingsleder Lura	Vurdere igangsetting av IK-prosjekt som pilotprosjekt fra høsten 2018. Se på lokaler på skolen.
8.	7.jun	Oppstartsmøte for referansegruppe	Kultursjef, Kultur og Byutvikling, Kulturavdelingen; Seniorrådgiver, Oppvekst skole, fagstab; Oppvekst skole, Fagleder, Oppvekst barn og unge, fagstab; Rådgiver Kultur og byutvikling, fagstab; Rektor Kulturskolen.	Presentere grunnlaget for utredningen og kulturskolen potensiale og innsats per i dag. Oppstart for å kartlegge interesse for utvikling av lokalt ressurscenter fra de ulike sektorer og muligheter for samarbeid.
9.	14. jun	Møte på Aspervika skole	Undervisningsinspektør og lærere Aspervika; Lærere i	Ble kjent med lokaler og planlegge

	Dato	Møte/ konferanse	Deltakere i tillegg til prosjektleder	Agenda/Tema/Innspill
			dans og drama fra Kulturskolen.	undervisningsprosjekt for skoleåret 2018/19.
10.	26.jun	Møte med senter for flerspråklige barn og unge	Rådgiver skole-avdeling ved Senter for flerspråklige barn og unge (FBU).	Gjensidig informasjon og se på muligheter for samarbeid.
11.	3. sep	Idékonferansen Kulturskolen for alle? I regi av Sandnes kulturskole, i Vågensalen. Foredragsholder: Heidi Hesselberg Løken. I tillegg innlegg fra Nermin Aran, Hans Willoch Bræin og Arne B. Espedal. Introduksjon ved kulturskolen om vår rolle som ressurscenter per i dag. Kunstnerisk innslag fra Kulturskolen.	70 påmeldte deltakere fra Sandnes kulturhus, Jærmuseet/ Vitenfabrikken, biblioteket, Senter for flerspråklige barn og unge, Flyktningeenheten, dirigenter fra skolekorps og skolekor, pedagoger og ledere fra skole og barnehage, styrerepresentanter fra Sandnes musikkråd, politikere fra Utvalg for kultur og oppvekst og ansatte i skole, barnehage og kultur-administrasjonen i kommunen sammen med kulturskolens administrasjon og lærere.	Skape bredt engasjement for utviklingen av lokalt ressurscenter. Lære av andres erfaringer. Bygge felles kompetanse. Få inn et bredt spekter av innspill på konferansen og på spørreskjema i etterkant. Innspillskjema ble sendt ut til alle i etterkant. 27 innspill ble sendt inn (noen på vegne av flere).
12.	18.sep	Møte med Oppvekst barnehage	Rådgiver Oppvekst barn og unge fagstab; Fagleder Oppvekst barn og unge fagstab; Leder for Varatun barnehager; rektor kulturskolen	Innspill fra Oppvekst barnehage på aktuelle behov/innsatsområder for kulturskolen som ressurscenter.
13.	18.sep	Møte med Oppvekst skole	Seniorrådgiver og rådgiver fra Oppvekst skole, fagstab; rektor kulturskole	Innspill fra Oppvekst skole på aktuelle behov/innsatsområder for kulturskolen som ressurscenter.
14.	19. sep	Møte med kulturavdelingen	Kultursjef og rådgivere fra kulturavdelingen innen Den kulturelle spaserstokken, Den kulturelle skolesekken, større arrangementer og kommunale prosjekter som Eventvruka.	Innspill fra kulturavdelingen på aktuelle behov/innsatsområder for kulturskolen som ressurscenter. Se på grenseflater mellom
15.	22. okt	Møte med intern arbeidsgruppe	Ledergruppe, avdelingsledere og rektor, og teamledere kulturskolen	Oppsummere innspill som er kommet. Tilbakemelding fra teamledere på det som er kommet inn. Starte på å avgrense og prioritere framover.
16.	25.- 26. okto	Deltagelse på Sangkonferanse i Oslo og møte med Krafftak for sang	Daglig leder i Krafftak for Sang	Utrede mulighet for prosjekt med Syngende kommuner og samarbeid med Krafftak for sang
17.	31.okt- 2. nov	Studietur til Malmö og Simrishamn i regi av Norsk kulturskoleråd avdeling Rogaland	Rektor fra Sandnes kulturskolen sammen med ledere fra kulturskoler og kulturavdelinger i Rogaland.	Kompetansebygging om arbeid med inkludering.

	Dato	Møte/ konferanse	Deltakere i tillegg til prosjektleder	Agenda/Tema/Innspill
18.	7.nov	Møte med Stavanger kulturskole om organisering av samarbeid i Den kulturelle skolesekken i Stavanger	Avdelingsleder og DKS-ansvarlig på Stavanger kulturskole; Rektor Sandnes kulturskole.	Innhente erfaringer om DKS-arbeidet ved Stavanger kulturskole.
19.	8.nov	Møte med referansegruppe	Kultursjef, Kultur og næring, kulturavdelingen; Rådgiver Oppvekst skole, fagstab; Fagleder og rådgiver, Oppvekst barn og unge, fagstab; Rektor og avdelingsleder Kulturskolen.	Utkast til utredning og prioriteringer diskuteres. Tilbakemeldinger og behov for forankring i felles kommunale planer. Utsettelse utredning til våren 2019 ble besluttet.
20.	21. feb 2019	Møte med referansegruppen.	Kultursjef, Kultur og næring, kulturavdelingen; Seniorrådgiver, Oppvekst skole, fagstab; Fagleder og rådgiver, Oppvekst barn og unge, fagstab; Rektor kulturskolen.	Siste oppsummerende møte. Gjennomgå plan for hovedtiltakspunkter og sikre at alle forankringsdokumenter og planer fra ulike sektorer er tatt med i vurderingen.
21.	25. feb	Møte om mulig samarbeidsprosjekt knyttet til minoritetsspråklige barn og søknad til Utdanningsdirektoratet om rekrutteringsmidler. Møtet ble holdt i regi av Oppvekst barn og unge, fagstab for barnehage	Representanter fra Oppvekst barn og unge, fagstab, Barnehage, Helsestasjonstjenesten, Senter for flerspråklige barn og unge (FBU) og kulturskolen	Muligheter for samarbeid knyttet til tiltak for rekruttering til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn. Det ble besluttet å sende søknad om støtte til Utdanningsdirektoratet om midler til åpen kulturbarnehage, et samarbeidsprosjekt med kulturskolen.
22.	1. mar	Møte om Syngende kommune prosjekt og samarbeid med barnehage	Rådgiver Oppvekst barn og unge, fagstab.	Muligheter for igangsetting av samarbeid og planlegging og oppstart av arbeidsgruppe fra høsten 2019 ble diskutert.
23.	12.mar	Møte om rammer for DKS modell og mulig utvikling. Innledning med Rådgiver, koordinator og kommunekontakt DKS-Stavanger, og Rektor Stavanger kulturskole om ordningen i Stavanger.	Kommunaldirektører Oppvekst skole og Kultur og næring; Seniorrådgiver, koordinator og kommunekontakt DKS-Sandnes, Oppvekst skole; Alle medlemmer av styringsgruppa for DKS- Sandnes; Bibliotekssjef; Kultursjef; Rektor Sandnes kulturskole; Rådgiver, koordinator og kommunekontakt DKS-Stavanger, Rektor Stavanger kulturskole.	Informasjons- og diskusjonsmøte om DKS-Sandnes sett i lys av modell for samarbeid mellom kulturskole og DKS- koordinator i Stavanger.
24.	14.mar	Konferansen Kulturskole for alle med innlegg om kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfunnet og flerkulturell møteplass. I regi av Norsk kulturskoleråd Rogaland.	Rektor og avdelingsledere fra Sandnes kulturskole, ledere fra kulturskoler og kulturavdelinger i Rogaland, rådgiver Norsk kulturskoleråd, leder for den	Kompetansebygging om arbeid med inkludering.

	Dato	Møte/ konferanse	Deltakere i tillegg til prosjektleder	Agenda/Tema/Innspill
			kulturpedagogiske virksomheten i Simrishamn, Sverige.	
25.	5. april	Møte om etablering av samarbeidsprosjektet Åpen kulturbarnehage.	Representanter fra Oppvekst barn og unge, fagstab barnehage; Ledere fra Langgata barnehage; Rektor ved kulturskolen.	Midler til planlegging, oppstart og drift av åpen kulturbarnehage er tildelt av Utdanningsdirektoratet. Samarbeidsgruppe og planlegging settes i gang så snart som mulig.

Deltakere i sentrale grupper i utredningsarbeidet:

Følgende har deltatt i den oppnevnte tverrsektorielle referansegruppen:

Tone Strømø, kultursjef, Kultur og byutvikling/ Kultur og næring; Jan Inge Abrahamsen, rådgiver, Kultur og byutvikling, fagstab/Innovasjon og digitalisering; Marta Adriana Cichocka-Liavad, rådgiver Oppvekst barn og unge fagstab; Birthe Holm, fagleder Oppvekst barn og unge fagstab, Richard Olsen, Seniorrådgiver, og Robert Wilford, rådgiver, fra Oppvekst skole fagstab.

Følgende har deltatt i den interne arbeidsgruppen:

Marianne Kristoffersen, Liv Huisman-Aase, Liv Eiene, Michaela Tetens, Ingrid Lund Iversen, Tore Koppang, Kjersti Nilsen, Quyen Therese Von Baumgarten, Lena Wegemo, Mark Ippolito og Marius Munthe-Kaas (alle teamledere og faglærere ved kulturskolen); Knut Egil Kristiansen, Toril Munthe-Kaas, Agnes –Beate Nyborg (avdelingsledere).

Toril Munthe-Kaas og Kjell Olav Henriksen, rektorer i perioden 2018/2019, og Borgfrid Møen, prosjektleder, har ledet møtevirksomheten og utredningsarbeidet.

Vedlegg 3 Pilotprosjekter 2016 – 2019

Navn pilotprosjekt og innhold	Målgruppe	Tidsrom for gjennomføring	Samarbeidsparter	Finansiering	Vurdering
Musikk-veiledning for barnehager. Styrke og utvikle barnehagen og ansattes egen musikk-kompetanse gjennom kurs og veiledning.	Ansatte i barnehager.	2016- 2017 Ble avsluttet høsten 2017 pga mangel på lærerressurs. Enkelte barnehager fikk kun begrenset tilbud.	Oppvekst barnehage, administrasjonen og følgende barnehager: Sandved, Sørbø, Stangelandsforen, Hana, Hommersåk, Stangeland, Ganddal og Trones.	Kulturskolens egne midler til administrasjon og lærerressurs.	Gode tilbakemeldinger. Ønske om videreføring fra barnehagene. Kan vurderes videreført på lengre sikt.
Musikk i samspill Musikk-samlinger i regi av helse-stasjonen og musikkpedagog med tema tilknytning.	Foreldre og babyer ved helsestasjon/ barselgrupper.	2016- 2017 Ble avsluttet høsten 2017 pga mangel på lærerressurs	Helsestasjons-tjenesten og helsesykepleier ved v/Ganddal helsestasjon.	Kulturskolens egne midler til administrasjon og lærerressurs.	Gode tilbakemeldinger. Kan vurderes videreført på lengre sikt.
Musikkstund for de minste: Åpne musikk-samlinger på kulturskolen for foreldre og barn.	Foreldre med små barn.	2017 Ble avsluttet høsten 2017 pga mangel på lærerressurs	Helsestasjons-tjenesten og barselgrupper i hele Sandnes om å nå ut med informasjon. Barnas by om eget arrangement i juni 2017.	Kulturskolens egne midler til administrasjon og lærerressurs.	Gode tilbakemeldinger. Kan vurderes videreført på lengre sikt.
Kunstfag 60+ Undervisning i tegning og maling med ulike teknikker og materialer. På formiddagstid i kulturskolens kunstfagrom.	Unge, aktive eldre.	Tilbud i regi av Kulturskolen (tidligere i regi av Spaserstokken og Kulturavdelingen). Gjennomføres våren 2019.	Kulturavdelingen og Den Kulturelle Spaserstokken.	Midler til kunstfaglærere til selvkost (betalingstilbud). Administrasjon dekket av egne midler.	Stor interesse og tilstrekkelig påmelding for selvkost. Svært gode tilbakemeldinger fra kursdeltakere.
Dans og drama undervisning i innføringsklasser (IK-prosjektet.)	Barn og unge i gruppen av flyktninger, asylsøkere og innvandrere.	2017/2018 Høyland 2018/2019: Utvidet til	Høyland ungdomsskole Aspervika og Lura barneskoler.	Fylkeskommunal støtte, Folkehelse, kr. 40.000, 2017. Insentivmidler fra Norsk Kulturskoleråd, kr. 10 000, 2018. Egen finansiering av to	Gode tilbakemeldinger. Videreføres.

		Høyland, Aspervika og Lura		deltidsstillinger for lærere og administrasjon.	
--	--	----------------------------------	--	--	--

Vedlegg 4 Idékonferansen Kulturskolen for alle? Program og spørreskjema.

Invitasjon til idékonferanse

Kulturskole for alle?

Sandnes kulturskole ønsker velkommen til idékonferanse om kulturskolen som lokalt ressurscenter

Sted: Vågensalen, Holbergsgt. 23, Sandnes.

Tid: Mandag 3. september, kl. 11.00 - 14.00.

Program: Foredrag og enkel lunsj

Program

11.00	Innledning av Kjell Olav Henriksen (rektor ved Sandnes kulturskole)
	Foredrag av Heidi Hesselberg Løken
12.15	Lunsj i Vågenskolens kantine
12.45- 14.00	Innlegg fra Nermin Aran, Hans Willoch Bræin og Arne B. Espedal

Om foredragsholderne

Heidi Hesselberg Løken er kommunalsjef for kultur og velferd i Kongsberg kommune og nestleder i Norsk Kulturskoleråd. Kongsberg ble årets kulturskolekommune i 2016 og har jobbet spesielt med kulturskolen som inkluderende arena. Kommunen fikk også prisen årets Barne- og ungdomskommune i 2013.

Nermin Aran er sosialrådgiver for grunnskolen på Sandnes Læringssenter. Hun kom til Norge i 1987 som flyktning fra Kurdistan og vil dele sine betraktninger om hvordan det er å komme fra en annen kultur til Sandnes og Norge.

Hans Willoch Bræin er rektor ved Stavanger kulturskole der han har vært med å jobbe frem en mer tilgjengelig kulturskole gjennom etablering av bydelsavdelinger, avtaler om undervisning i skoler, SFO og barnehager mm. I 2014 ble Stavanger kåret til beste kulturskolekommune av Norsk kulturskoleråd.

Arne Buchholdt Espedal er folkevalgt representant for Arbeiderpartiet og leder for utvalg for kultur og oppvekst i Sandnes kommune. I sitt innlegg vil han reflektere rundt kulturskolen som lokalt ressurscenter og hvilken rolle den kan ha for kultur og oppvekstfeltet i Sandnes.

Kulturskolen har fått en ny rammeplan med et nytt og utvidet mandat for kulturskolen: Å være et lokalt ressurscenter for hele lokalsamfunnet i tillegg til å drive undervisning for elever opptatt etter søknad. Hvordan vil vi utvikle Sandnes Kulturskole som lokalt ressurscenter?

Vi ønsker at denne minikonferansen skal fungere som en arena for en fruktbar idédugnad og gi oss inspirasjon til det videre utviklingsarbeidet. Inviterte er kulturskolelærere, samarbeidspartnere i kommunen fra skole, barnehage, kultur, helse og levekår og alle som er interessert i å styrke kulturelle rettigheter og yringskulturens rolle i lokalsamfunnet.

Videresend gjerne invitasjonen til aktuelle deltakere i din virksomhet!

Påmelding merket «påmelding konferanse 3. september» sendes til borgfrid.moen@sandnes.kommune.no innen 27. august. Oppgi her eventuelle matallergier/spesielle behov. Gratis deltakelse.

Kulturskole for alle?

Idékonferanse om kulturskolen som lokalt ressurscenter.

Vågensalen
Mandag 3. september
kl. 11.00 - 14.00.
Foredrag og enkel lunsj.

Med Heidi Hesselberg Løken, Nermin Aran, Hans Willoch Bræin og Arne Buchholdt Espedal.

Tilbakemelding etter minikonferansen "Kulturskole for alle?"

(Spørreundersøkelse gjennomført på Google-forms)

Takk for din påmelding og deltakelse på konferansen!

Vi lager som nevnt en utredning om kulturskolen som lokalt ressurscenter der vi prøver å kartlegge forventninger, ønsker, og behov fra ulike aktører og sektorer i Sandnes kommune.

Vi ber deg svare kort på noen spørsmål i skjemaet under. Hvis du ikke kunne delta på konferansen så svar gjerne på det siste spørsmålet. Når du trykker send går dette direkte til prosjektleder Borgfrid Møen på Sandnes kulturskole. Svarfrist innen 15.09.2018

På forhånd takk for verdifulle innspill!

- Vil du trekke fram noe som ble nevnt på konferansen som du synes var særlig aktuelt?
- Har du noen konkrete forslag, ønsker og ideer til hva Sandnes kulturskole skal bidra med som et lokalt ressurscenter?
- Oppgi: Navn og arbeidssted
- Oppgi: Email

Vedlegg 5 Samarbeid med det frivillige kulturliv

A: Voksne aktører innen det frivillige musikklivet som i dag har et tilbud om gratis bruk av kulturskolens lokaler som øvingslokale

Navn kulturaktør		Type kulturaktør	Antall medlemmer (fra nettsider mars 2019)
1	Concentus	Kvinnekor	30
2	Sandneskameratene	Mannskor	23
3	Sandnes Storband	Storband	18
4	Sandnes Symfoniorkester	Semiprofesjonelt symfoniorkester	60
5	Sandnes Trekkspillorkester	Trekkspillorkester	15
6	SJOKK- Sosialistisk kor	Blandakor	40
7	Sverre Sigurdson Musikkorps	Janitsjarkorps	30
			SUM: 216

Sum antall som bruker Vågenskolen som øvingslokale ukentlig: Ca. 216 deltakere/medlemmer

B: Skolekor og skolekorps i Sandnes.

Alle har ressurser til dirigenter og instruktører fra Sandnes kulturskole (SK)

Skolekorene i Sandnes		Antall dirigenter (instruktører) ansatt hos SK	Antall medl. per 1.mai 2018
1	Aspervika skolekor	1	30
2	Hana skolekor	1	23
3	Iglemyr skolekor	1	61
4	Sviland skolekor	1	41
5	Malmheim skolekor	1	16
6	Trones skolekor	1	34
7	Hommersåk skolekor	1	72

SUM: 7	SUM: 277
--------	----------

Skolekorps i Sandnes		Antall instruktører og dirigenter ansatt hos SK	Antall medl. per 1.mai 2018
1	Hommersåk skolekorps	3	31
2	Sandved skolekorps	1	57
3	Austrått skolekorps	2	83
4	Bogafjell skolekorps	1	34
5	Ganddal skolekorps	2	58
6	Sandnes skolekorps	2	40
7	Lura skolekorps	2	79
8	Stangeland skolekorps	1	103
9	Hana skolekorps	3	54
		SUM: 17	SUM: 539

C. Eksempler på avtaler med lokalt frivillig kulturliv og bidrag fra Sandnes kulturskole

Organisasjon	Bidrag fra kulturskolen
Sandnes Symfoniorkester	18 profesjonelle by-musikere i deltidsstillinger (2,5 årsverk) ansatt hos kulturskolen.
	Daglig leder (selges som tjeneste) ansatt i kulturskolen og har kontor plass på kulturskolen
	Har gratis møterom og øvingslokale på kulturskolen
De unges orkesterforbund Rogaland	Daglig leder (selges som tjeneste) ansatt i kulturskolen
	Låner gratis utstyr fra kulturskolen til de årlige regionale samlingene Kjempeseminar og Sommerskolen på Karmøy.
Sandnes musikkråd	Daglig leder (selges som tjeneste) ansatt i kulturskolen
	Har gratis møterom på kulturskolen

Vedlegg 6 Litteratur: Bakgrunns- og forankringsdokumenter

Dokumenter fra Sandnes kulturskole:

Kulturskole for fremtiden. Strategiplan for Sandnes kulturskole. Vedtatt i sak 60/15 i Utvalg for kultur og oppvekst sammen med ny nasjonal rammeplan for kulturskolen.

<http://docplayer.me/29697191-Kulturskole-for-fremtiden-strategiplan-for-sandnes-kulturskole.html>

Brukerundersøkelse for Sandnes kulturskole 2013

Kulturskoletimen i Sandnes (KISS), 2013- 2014. Sandnes kulturskole v/Knut Egil Kristiansen.

Dokumenter fra andre kulturskoler:

Ås internasjonale kultursenter, Kulturskolen i Ås som ressurscenter for internasjonal kultur fra 2009. Rapport v/ Alexander Krogh Plur og Ellen Sibe Kråkenes.

Planer og styringsdokumenter Sandnes kommune:

Kommuneplan for Sandnes, 2015 – 2030, Samfunnsdelen

<https://www.sandnes.kommune.no/globalassets/tekniskeiendom/samfunnsplan/kommuneplan-2019-2035/endelig-vedtatt/samfunnsdel-vedtatt-av-bystyret-11.3.19.pdf>

Plan mot barnefattigdom, 2017 – 2015

<https://www.sandnes.kommune.no/helse-sosial/planer/plan-mot-barnefattigdom-2017-2025/#heading-h2-9>

Plan psykisk helsearbeid. 2017- 2022

<https://www.sandnes.kommune.no/globalassets/helsesosial/planer/plan-for-psykisk-helsearbeid-2017--2022.pdf>

Kvalitetsplan for barnehagene (under revisjon)

Tidligere kvalitetsplan for barnehagene 2015 – 2018:

<https://www.sandnes.kommune.no/globalassets/barnehageskole/barnehage/kvalitetsplan-for-barnehager-i-sandnes.pdf>

Kvalitetsplan for Sandnesskolen (under revisjon)

Tidligere kvalitetsplan for Sandnesskolen, 2015 – 2018:

<https://www.sandnes.kommune.no/globalassets/barnehageskole/skole/kvalitetsplan-for-sandnesskolen.pdf>

Plan for inkludering og integrering i Sandnes 2015 – 2022,

https://www.sandnes.kommune.no/globalassets/helsesosial/planer/planinkluderingintegrering2015_2022.pdf

Strategi for likestilling, inkludering og mangfold i Sandnes,

<https://www.sandnes.kommune.no/politikk-og-administrasjon/Jobb-i-Sandnes-kommune/strategi-for-likestilling-inkludering-og-mangfold-i-sandnes/>

Kultur og fritids gjeldende ungdomsstrategi 2014 – 2017

Kulturarenaplan for Sandnes 2014 – 2020

<https://www.sandnes.kommune.no/kultur-fritid/kultur/kulturarena-plan/>

Gjeldende plan for Den kulturelle skolesekken i Sandnes «Overordnet plan for Den kulturelle skolesekken i Sandnes for perioden 2011 – 2014», vedtatt 06.12.2010 i Utvalg for Kultur og oppvekst, sak 70/10.

<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/sandnes/Meetings/Details/5000773?agendaItemId=6009467>

Nasjonale planer, rapporter og utredninger:

Barn som lever i fattigdom. Regjeringens strategi mot barnefattigdom 2015 – 2017

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barn-som-lever-i-fattigdom/id2410107/>

Rammeplan for Kulturskolen, Mangfold og fordypning, Norsk Kulturskoleråd, 2015

<https://www.kulturskoleradet.no/rammeplanseksjonen/rammeplanen>

Veiledning for lokalt rammeplanarbeid, Norsk Kulturskoleråd, 2015

<https://kulturskoleradet.no/rammeplanseksjonen/planhjelp/veiledning-for-lokalt-rammeplanarbeid>

Kulturskole for alle? Pilotundersøkelse om kulturskoletilbudet, Telemarkforskning 2009, Oppdragsgiver Redd Barna og Norsk kulturskoleråd

<http://www.tmforsk.no/publikasjoner/filer/1640.pdf>

Den kulturelle skolesekken, rapport fra det treårige forskningsprosjektet om Den kulturelle skolesekken, utført av Uni Rokkansenteret og Høgskolen i Bergen i perioden 2010-2013.

<https://www.kulturradet.no/vis-publikasjon/-/publikasjon-den-kulturelle-skolesekken>

Fremtidens kultur i et brukerperspektiv, inFuture, 2018

https://www.regjeringen.no/contentassets/8fa17aa605964297959ceoddb82512/infuture_fremtidens-kultur-i-et-brukerperspektiv.pdf

Kulturutredningen 2014,

<https://www.regjeringen.no/contentassets/1e88e03c840742329b9c46e18159b49c/no/pdfs/nou201320130004000dddpdfs.pdf>

Kulturmeldingen Kulturens kraft, Stortingsmelding nr. 8, 2018

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-8-20182019/id2620206/sec1>

SANDNES
KULTURSKOLE